

**ન્યૂજ ઓફ ગાંધીનગર દેનિક
સાહિત્ય સરિતા-
આયોજક : પ્રદીપ રાવલ**

NOG SS NO 376

વિષય: વિશ્વ માતૃભાષા ટિવિસ

શીર્ષક: કેમ કરી ભૂલાય

પ્રકાર: ગદ્ય શબ્દ: ૧૧૨

હું ને મારી માતૃભાષા

કેમ કરી ભૂલાય.

માતા તરફથી મળી મને ભાષા,
મારા પરિવારમાં બોલાતી ભાષા,

કેમ કરી ભૂલાય..

મારા વિચારોને રજૂ કરું,

લાગણીઓને પ્રદર્શિત કરું,
કેમ કરી ભૂલાય..

મારી ભાષામાં જતા પણ આવજો કહે,
આવકારવામાં પણ આવો કહી "રામ, રામ" કહે,

કેમ કરી ભૂલાય..

મારી ભાષામાં ખારાને પણ મીઠું કહે,
આગણો આવેલા અતિથિને પણ ટેવ કહે,

કેમ કરી ભૂલાય..

મારી ભાષામાં હાલરડું ગાઈએ તો ઊંઘે બાળક,
ગરબામાં મા જગંબા આશિષ આપે,

કેમ કરી ભૂલાય..

મારી ભાષામાં મીરાએ પદ રચ્યા,
સાતેય જન્મ મળે આ મુલકમાં

રાખું એ જ અપેક્ષા, કેમ કરી ભૂલાય..

અપેક્ષા શાહ "શ્રીજી" અમદાવાદ.

*NOG SS NO 184

વિષય: -૨૧ મી ફેલુઅારી વિશ્વ માતૃભાષા ટિવિસ

શીર્ષક: -ગરવી ગુજરાતી

પ્રકાર: - ગદ્ય - શબ્દ: -૮૧

આવજો છૂટાં પડતાં, કરી મળવાની આશા;
અન્યોશી કેટલી જૂદી, આપણી ગુજરાતી.

અક્ષર ના કોઈ સ્મોલ, ના એકેય કેપીટલ;
ના માને ઊંઘીચમાં, ગરવી ગુજરાતી.

બદલો જગા શબ્દની, અર્થ મળતા ઢગલો;
કમાલ કેવી કરે છે, વહાલી ગુજરાતી.

સંયોજન છે કક્કાનું, બારાખરી પ્રયોજન;
છંદ અને અલંકાર, ગમતી ગુજરાતી.

નરસિંહે તો ગજવી, નર્મદ કેવી સાજવી;
વિશ્વમાં વહેની કરી, 'હર્ષિલ' ગુજરાતી;

'પરખ' વંદે ભાષાને, ના વિયોગ છે સંયોગ;
'હર્ષ' ની છે માતૃભાષા, પ્રભાવી ગુજરાતી.

હસમુખ બી. પટેલ 'હર્ષ'-'પરખ'

*NOG SS No: 230

વિષય: માતૃભાષા ટિવિસ

શીર્ષક: આવડે છે?

પ્રકાર: ગદ્ય શબ્દ: ૧૦૮

મૌનમાં બોલતા આવડે છે?

ઓંબમાં ખોળતા આવડે છે?

માતૃભાષા અમર છે સદા પણ

શબ્દને શોધતા આવડે છે?

એ બી સી રી તો ગોખી ગયો છે

ગુજરી બોલતા આવડે છે?

પ્રેમમાં હોય છે જાગરણ પણ,
શતમાં જગતા આવડે છે?

પાંખ તો કોઈ કાપી ગયું છે,
એ વિના વિડતા આવડે છે?

વેદના, વેદના, વેદના છે,
અંસુ ને ખાળતા આવડે છે?

ગાંદ સંબંધમાં પણ પડી છે
બાંધું ખોલતા આવડે છે?

નાવડી કે હલેસું નથી પણ
જળ ઉપર ચાલતાં આવડે છે?

કૂલ ખોલતા રહે છે વસંતે
શિશિર માં ખોલતાં આવડે છે?

નું કરે છે ખુદાઈનો દાવો
ગ્રાજવું તોળતા આવડે છે?

કોઈ સપનાં હકીકત બને ના
ખ્વાબ માં જવતા આવડે છે?

સપના વિજાપુરા

*NOG SS No : 0110

વિષય- ★વિશ્વ માતૃભાષા ટિવિસ★

શીર્ષક- "★માતૃભાષા ટિવિસની સાચી ઉજવણી★"

પ્રકાર-ગદ્ય શબ્દ- ૩૪૮

હમણાં જ ૨૧ ફેલુઅારીના રોજ આખાય વિશ્વમાં વિશ્વ માતૃભાષા

ટિવિસની ગૌરવભેર ઉજવણી કરવામાં આવી. ૧૯૮૮ના નવેમ્બરમાં યુનેસ્કોને વિશ્વભરમાં બોલાતી છ હજર જેટલી વિવિધ ભાષાઓની જગતાણી માટે અને દરેક ભાષાને ગૌરવ ભક્ષય

૨૧ ફેલુઅારીને વિશ્વ માતૃભાષા ટિવિસ તરીકે ઉજવવાનું નક્કી કર્યું. આ ટિવિસ આપણે આપણી માતૃભાષા ગુજરાતીના ઉપયોગ અને સંવર્ધન પ્રયોગ ગંભીરતાપૂર્વક સભાન થવા પ્રેરે છે.

જન્મા બાદ બોલતાં શીખ્યા ત્યારથી પહેલો ઉદ્ગાર ગુજરાતીમાં નીકળ્યો, માતાને પહેલું સંબોધન ગુજરાતીમાં કર્યું અને આપોએઅપ માતૃભાષા ગુજરાતી વાળી, વિચાર અને સંવાદનું માથમ બની ગઈ. માતાને હાલરડાં અને દાદા-દાદીએ બાળગીતો સંભળાયા ગુજરાતીમાં, હસ્યાં અને રદ્યાં પણ ગુજરાતીમાં, સપના જોયાં ગુજરાતીમાં, માતા-પિતા અને ભાઈ-બહેન સાથે રિસામજા મનામજા થયાં ગુજરાતીમાં, મિત્રો સાથે ધમાલમસ્તી અને ટોળટ્યાં કર્યા ગુજરાતીમાં, એવી આપણી માતૃભાષા ગુજરાતી શીદને વિસરાય?

માતૃભાષા આપણા વિસ્તાર સાથે જોડાયેલી હોય છે અને તેના મૂળ ખૂબ ઉંડ રોપાય હોય છે. જન્મનાં માણસ? ગમે તે ઉંચાઈએ પહોંચે છાંતમાં માતૃભાષા સાથેનો નાતો કચારેય તૂટો નથી. શક્ય છે શિક્ષણ અને કારક્રમીની પ્રક્રિયામાં માણસ માતૃભાષાના ઉપયોગથી વિસુખ થતો જાય અને ઉપયોગમાં લેવતી અન્ય ભાષાઓના પ્રભાવમાં આવતો જાય, છતાં તેના મનમાં થતી વિચારવાની પ્રક્રિયા હેમેશા માતૃભાષામાં જ થતી હોય છે.

આપણી માતૃભાષા ગુજરાતી છે અને મને મારી માતૃભાષા વિશે અનોષું ગૌરવ છે કારણ મને આ ભાષાનો શાખ્યવેભ ગમે છે, સઠિઓથી ગુજરાતી ભાષા સાહિત્ય, કણ અને સંસ્કૃત કોને એક સમૃદ્ધ ભાષા તરીકે સ્થાપિત છે. પ્રદેશ પરદેશો ભાષામાં અનુભવતી વિવિધતા અને ઉચ્ચાર વૈવિધ્ય મને પ્રભાવિત કરે છે. લાગણીઓ અને ભાવને વ્યક્ત કરવા ભાષાયામાં ચોક્કસ શબ્દો છે. નજીકના સંબંધો અને સંભંધીઓને વ્યાખ્યાપન કરતી પદ્ધતિ શબ્દોનો શબ્દકોષ વર્ણની મહેનત બાદ ૧૯૭૯ ના દાયકાંના એમણો આપેલ. એમના મનમાં એમની જન્મ તારીખ ૨૪ ઓગસ્ટ વિશ્વ ગુજરાતી ભાષા ટિવિસ તરીકે પણ ઉજવાય છે.

આપણા કમનસીબે નવી પેઢીમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ અને કારક્રમીના બહાના હેઠળ ટિવિસે વધુ ને વધુ ઉપેક્ષિત થતી જોઈ રહ્યાં છીએ અને વિદેશી ભાષાઓથી અંજાયા વગર આપણી માતૃભાષા ગુજરાતીનો સહાય નીકળું હું તેથી અન્ય ભાષાઓમાં તે ચેદિયાતી લાગે છે, જો કે વિશ્વની પ્રયોગ માતૃભાષ

